כשם שהמים פרק חמישי סוטה כח.

דאי אית ביה עון בדקי ליה מיא כי אית ביה עון בדידיה מי בדקי לה מיא לדידה והא [6]**תניא** [1]**ונקה האיש מעון והאשה ההיא תשא את עונה** [א]**בזמן שהאיש מנוקה מעון המים בודקין את אשתו אין האיש מנוקה מעון אין המים בודקין את אשתו ואלא לבעול ליתני כדקתני סיפא כשם שאסורה לבעל כך אסורה לבעול לעולם לבועל ורישא איידי דתנא אותה תני אותו סיפא איידי דתנא בעל תנא בועל: שנאמר ובאו ובאו: איבעיא להו באו ובאו קאמר או ובאו ובאו קאמר ת"ש כשם שאסורה לבעל כך אסורה לבועל שנאמר ונטמאה ועדיין תיבעי נטמאה** (ז) **נטמאה קאמר או נטמאה ונטמאה קאמר ת"ש מדקתני סיפא רבי אומר שני פעמים האמורין בפרשה ונטמאה ונטמאה אחד לבעל ואחד לבועל מכלל דרבי עקיבא** [2]**ווי קדריש הלכך לרבי עקיבא שיתא קראי כתיבי חד לצואה דידה וחד לצואה דידיה חד לעשייה דידה וחד לעשייה דידיה חד לידיעה דידה וחד לידיעה דידיה ורבי תלתא קראי כתיבי חד לצואה וחד לעשייה וחד לידיעה ורבי כשם שהמים בודקין אותה כך בודקין אותו מנא ליה נפקא ליה מדתני'** [2]**לצבות בטן ולנפיל ירך** [2]**בטנו ויריכו של בועל אתה אומר בטנו ויריכו של בועל או אינו אלא בטנה ויריכה של נבעלת כשהוא אומר וצבתה בטנה ונפלה יריכה הרי בטנה ויריכה של נבעלת אמור ומה אני מקיים לצבות בטן ולנפיל ירך בטנו ויריכו של בועל ואידך ההוא** [3]**דמודע לה כהן דבטן בריאה והדר ירך שלא להוציא לעז על המים המרים ואידך א"כ לכתוב קרא בטנה ויריכה מאי בטן וירך ש"מ לבועל ואימא כולי להכי הוא דאתא אם כן לכתוב בטנו ויריכו מאי בטן וירך ש"מ תרתי: א"ר יהושע כך היה דורש זכריה בר': ת"ר שלש פעמים האמורין בפרשה אם נטמאה נטמאה ונטמאה למה** [3]**אחד לבעל ואחד לבועל ואחד לתרומה דברי רבי עקיבא אמר רבי ישמעאל קל וחומר ומה גרושה שמותרת לתרומה אסורה לכהונה זו שאסורה בתרומה אינו דין שאסורה לכהונה מה ת"ל והיא נטמאה והיא לא נטמאה אם נטמאה למה שותה אם לא נטמאה למה משקה** [4]**מגיד לך הכתוב שהספק אסורה** [5]**מכאן אתה דן לשרץ ומה סוטה שלא עשה בה שוגג כמזיד ואונס כרצון עשה בה ספק כודאי שרץ שעשה בו שוגג כמזיד ואונס כרצון אינו דין שיעשה בו ספק כודאי**

ההוא דמודע לה בהן. פירוש הכהן צריך להודיע אלא להוציא (ז) לעז וכיון דגלי לן קרא דהוא נבדק כמותה וכתיב בה לוותה ועשייה לא צריך למכתב תו ביה: **זו שאסורה בתרומה** אינה דין שאסורה לכהונה. וליכא למימר בת ישראל יוכיח שאסורה בתרומה ומותרת לכהונה הא"פ ומה גרושה שמותרת לתרומה אסורה לכהונה ע"י מעשה שנעשה בה דהיינו גירושין זו וכו' אינו דין שאסורה לכהונה ע"י זנות שנעשה בה אבל בת ישראל מה שפסולה בתרומה אינו ע"י מעשה ועוד אם תנשא בת ישראל לכהן הא מותרת לתרומה מה שאין כן בגלוי שאין להם היתר לעולם בספרי מתני הכי ומה גרושה קלה שמותרת לחזור למגרשה בישראל פסולה מן הכהונה סוטה חמורה דין הוא שפסולה מן הכהונה:

מה ת"ל היא נטמאה וכו'. כגירסת רש"י וכך פיומא אלא על הספק ות"ת וכי אילטריך קרא למיסר פסיקא יש לומר הכתוב אוסרה קודם שתיה כאילו היא ודאי ואע"ג דליכא מלקות כדמוכח בפ"ק דיבמות (דף יא:) מיהו לאו הכא מכלל עשה איכא ואפי' אם היא טהורה נעגם בב"ד של מעלה אם בא עליה כמו על חייבי עשה ולא כאסר ספיקות כגון ספק חלב ספק שומן ואכלו ונודע שהוא שומן אע"ג דצריך כפרה וקלימה מיהו לא חמיר כחייבי עשה:

אינו דין שעשה בו ספק בודאי. ליכא למיפרך מזיד ומועד פסח יוכיחו שעשה בהן אונס כרלון דנפקא לן מכי ימות מת עליו בפתע פתאום בספרי ובפרק ג' דכריתות (דף ט.) ואפ"ה לא עשה בהן ספק טומאת התהום כולהי לפי שטומאת התהום הלכה הוא [1]ולא סתירנן ק"ו מהלכה וה"ה דאין להוכיח מסס דהכי אמר בהוכחה אף אני אביא זה והלא אין ללמוד הימנו אבל הא איכא למתמה אמאי לא פרכינן מה לסוטה שכן רגלים לדבר שהרי קינא לה ונסתרה כדפרכינן לעיל ברים פ"ק (דף כ:) ואין לומר מסוס לעיל מיירי בטומאה דבתר קינוי וסתירה דמהימן עד ג' התם ולהי איכא רגלים אבל הכא יליפינן מסתירה דבתר קנוי גרידא דליכא למיפרך שכן קינא לה דקנוי לא מסיב רגלים בלא סתירה דהא ברים מסכת נדה (דף כ:) דמייתי התם מקום שנמדד ונמצא חסר כל הטהרות שנעשו על גביו כין ברה"ר כין ברה"י טמא ר"ש אומר ברה"ר טהור ברה"י תולין ושניהם לא למדוה אלא מסוטה רבנן סברי כסוטה מה סוטה ספק הוא ונעשתה כולהי אף כו' ופריך אי מסוטה נימא מה סוטה ברה"י טמא ולהי הכא נמי טמא ולהי הכי השתא התם יש רגלים לדבר שהרי קנא לה ונסתרה הכא אמאי רגלים לדבר איכא אלא אע"ג דמסתירה דבתר קנוי יליף כי הכא פריך והכא אמאי לא פריך הכי ויש לומר דסתירה על ידי קנוי נסוטה הוי כספק מגע שכן שהרי בלא קנוי לא היה שום ספק בסתירה גרידא דלא נחשדו על הערות הלכך הקנוי גורם הספק וה"פ בתמ' נדה התם גבי סוטה וספק שכן הרי ריעותא דהיינו הסרן והבועל קמן אבל הטהרות והשתא אבל גבי מקום קודם עבילה לא ראינו שום ריעותא דאיכא לספוקי על ידה ונעיל בפ"ק קודם העדאת עדים לא הוה שום ריעותא:

מכאן

מסורת הש"ס

א) [נקמן מז: סוטות ה. יומות מח. קידושין מז:], ב) [ויומא מה. וס"ז], ג) [ביל ע.], ד) [נעל כו:], ה) [נעל ולומר לה הס"ד ותמ"ל מה"ל ס"מ מרמי וכיון דגלי לן כו'. רש"ל], ו) [עי' תוס' שם ד"ה מאין], ז) ולין דגין ק"ו כו'. רש"ל.

תורה אור השלם

1. וְנִקָּה הָאִישׁ מֵעָוֹן וְהָאִשָּׁה הַהִוא תִּשָּׂא אֶת עֲוֹנָהּ: במדבר ה לא
2. וּבָאוּ הַמַּיִם הַמְאָרְרִים הָאֵלֶּה בְּמֵעַיִךְ לְצָבוֹת בֶּטֶן וְלִנְפֹּל יָרֵךְ וְאָמְרָה הָאִשָּׁה אָמֵן אָמֵן: במדבר ה כב

הגהות הב"ח

(א) גמ' ועדיין תיבעי נטמאה ונטמאה קאמר לו אם נטמאה ונטמאה: (ב) רש"י ד"ה שיתא וכו' ותד והשקה כל"ל ותיבעי לעשייה נמחק:

מוסף רש"י

בזמן שהאיש מנוקה מעון. שלא בא עליה לאחר שנסתרה, שהטורלה אסרה עליו לכתיב (במדבר ה) והיא נטמאה (יבמות נח. וכעי"ז קידושין כז:). אין האיש מנוקה מעון. שבא עליה אחר שנסתרה (שבועות ה.) לו: מעון ניתוף בלשה הסוטה כין מזו שנסתרה בין מלתרת (לקמן מז:). שלא להוציא לעז על המים המרים. שיאמרו לא עשו כסדר הלכה ולין פורענות זו על ידן (לעיל ט:).

ד א מיי' פ"ב מהלכות פוטר הלכה מ ופ"ג הלכה יז יח:
ב ומיי' שם פ"ג הל' יז:
ה ג מיי' שם פ"ג הלכה ז:
ו ד ה מיי' פנ"ז מהל' אבות הטומאה הלכה ח כ:
ז ו מיי' פ"ג מהלכות פוטר הלכה כד ופ"ז מה"ע פי' קנה פני' ג בהג"ה):

תוספות שאנץ

חד לצואה דידה שהקדוש ברוך הוא גזור שיבואו בה המים וחד לידיעה דידה להודיעה דכהן ואחר כך ירך שלא להוציא לעז כדאמר פ"ק. וחד לעשייה והשקה את המים והיתה אם נטמאה ותמעל מעל באישה. ובאו בה המים המאררים למרים ל"ה. וגר' דידה ברישא בחלה לפי שעיקר המעשה באשה הוא. א"ר ישמעאל ק"ו אינו צריך להביא מקרא לפסלה מלהנשא לכהן דמק"ו אתיא ומה גרושה בת כהן שנתגרשה מישראל וזרע אין לה שמותרת בתרומה כדכתיב מלחם אביה תאכל פסלה מן הכהונה זו שפסולה לתרומה מריבויא (בעלמא) [דונטמאה] כדקאמרת אינו דין שפסולה לכהן ל"ה. מה ת"ל היא נטמאה ה"ג ול"ג אם כן מה ת"ל ונסתרה והיא נטמאה [6] והיא נטמאה יתירה לא דרי' דהא דרשי' לעיל בפ"ק ול"ג כמש"כ במתני'. ועוד פ"ה דלאו ר' ישמעאל לחודיה קאמר לה אלא סתמא היא וקראי דעניינא קא דרשי ואזיל ל"ה: ומכאן אתה דן לשרץ פ"ה מכאן אתה למד בק"ו דשרץ ספק נגע ספק לא נגע בטהרות דמחזקי' ליה בטומאה מספק. ומה סוטה שלא עשה בה שוגג כמזיד פ"ה סוטה שלא עשה בה כו' דכתיב והיא לא נתפשה אסורה הא נתפשה מותרת וה"ה לשוגג אשתו ואשת איש עמו ותכחין לאשתו ונזדמנה לו זאת ואף היא שוגגת כסבורה שהוא בעלה עשה בה ספק כודאי ל"ה. ונראה דאין ק"ו גמור אלא גלוי מלתא בעלמא הוא דאי ק"ו גמור הוא א"כ גילוי כל איסורין שעשה בה שוגג כמזיד שיעשה בהם ספק כודאי מהאי ק"ו (עם) [וגם] נחלוק בין דשות היחיד לרשות הרבים כמו בטומאה: ועוד דאיכא למיפרך מה לסוטה שכן נסתרה ריש רגלים לדבר תאמר בשרץ שאין בו כן אלא ש"מ דאין זה ק"ו גמור אלא גלוי מלתא בעלמא הוא ובכולי תלמודא גמרי' ספק טומאה ברה"י מסוטה כדאמר הלכתא גמיתא לה מסוטה והרי כמו הלכה למשה מסיני. א"נ מדכתיב ונסתרה והיא נטמאה בסוטה יליפינן טומאה והלכתא גמירי לה מסוטה לאו דוקא אלא כלומר דמסוטה גמרינן לה והא דיליפינן מסוטה היינו ספק טומאה ברה"י דכל ספק טומאה ברה"י דספקו טהור לא גמרי מינה.

6) ל"ל דלא נטמאה יתירא קדרים דהא דרשינן לעיל וכו'.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com